

SUTKA CSILLA – SZÉLES FLÓRA

A Cherokee Nemzet mint szuverén hatalom (1831–1832.)

(KONZULENS: PROF. DR. BALOGH ELEMÉR)

Kutatásunk során arra kerestük a választ, hogy az Amerikai Egyesült Államok egyik alapító állama, a Georgia Állam területén élő Cherokee indián törzs szuverenitásért folytatott törekvései az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága előtt milyen bírói döntések meghozatalát eredményezték. Ez dolgozatunk fő témája.

Kiindulópontként áttekintettük a különböző korok és felfogások uralkodó szuverenitás-elméleteit, így különösen Jean Bodin, Thomas Hobbes, John Locke, Rousseau, Pernthaler és Jacques Maritain gondolatait. Ezt követően sorra vettük az egyes államfelépítéseket a szuverenitás szempontjából, így az unitárius államot, a föderalista államberendezkedést, valamint a konföderációt, a perszonáluniót és a reáluniót. A dolgozatban kitértünk a nemzeti és etnikai kisebbségek védelmére és az államterület kérdéseire is. Mindezek után angol-szász szerzők szuverenitás témakörében írt tanulmányaival bővítettük ismereteinket és megállapításainkat. A dolgozatban bemutatjuk a téma háttérül szolgáló történeti előzményeket is, hiszen ez az általunk elemzett két jogeset megértését segíti elő.

Pályamunkánkban elsősorban a külső szuverenitásra kívánunk fókuszálni, hiszen a vizsgált bírósági döntések a Cherokee Nemzet saját államiságának, döntési szabadságának meglétét vizsgálták.

Mindezek után megkerestünk két XIX. századi bírói döntést az Amerikai Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának joganyagából. Ezeket először is lefordítottuk, majd pedig hosszasan elemeztük, kiemelve a Cherokee nemzet szuverenitására vonatkozó részeket. Az első jogeset, a Cherokee Nation vs Georgia State-per 1831-ben zajlott. A kezdeményezője John Ross - a Cherokee törzs elnöke - a Cherokee Nemzet mint szuverén hatalom nevében fordult bírósághoz. A perindítás okául Georgia Állam indiánellenes törvényei szolgáltak. A döntőbíró, John Marshall elismerte a törzs önállóságát, de megállapította, hogy nem tekinthető külföldi nemzetnek és „függségben lévő belső nemzetként” definiálta jogi helyzetüket. Ennek következtében kijelentette, hogy per indítására nem jogosultak, ezért a Legfelsőbb Bíróság megtagadta az igazságszolgáltatást.

A második per 1832-ben folyt, szintén a Legfelsőbb Bíróság előtt, ugyanúgy John Marshall bíró elnökle alatt, ez volt a Worcester vs Georgia State-per. Az ez ügyben született ítélet hatására döntöttünk úgy, hogy ezt a témát választjuk kutatásunk tárgyául, ugyanis annak ellenére, hogy mindössze egy év telt el a Cherokee Nation vs. Georgia State-perben hozott ítélet óta, a bíróság jogi indokolásában teljes mértékben ellentmondott az 1831-ben hozott döntésének. Ebben a perben elismerték a Cherokee Nemzet szuverenitását, és hogy területükön Georgia Állam törvényei hatálytalanok. Azonban azt is leszögezték, hogy az 1832-ben hozott ítélet csak az adott ügyre érvényes és a Cherokee törzset ezután sem kezelik szuverén nemzetként.

Végző soron arra a megállapításra jutottunk, hogy a szuverenitás problematikája mind jogi, mind politikai szempontból egy igen kényes kérdés. Kutatásunk végén a Cherokee Nemzet szuverenitásával kapcsolatban elmondottakat megpróbáltuk összevetni a közelmúlt hasonló jellegű nemzetközi bonyodalmaival.